

Plan för miljöarbetet

BESLUTAT AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 2010-09-13

Plan för miljöarbetet i kommunen

I Mål och budget 2011 har samtliga nämnder det gemensamma och generella uppdraget att vidareutveckla miljöarbetet mot ett långsiktigt hållbart samhälle. Uppdraget förtydligas i stycket om ekosystem i balans under det övergripande målet hållbar samhällsutveckling.

Miljöarbetet i kommunen ska utvecklas och alla verksamheter ska arbeta strukturerat med miljöfrågor. Målet är ett ekosystem i balans, ett samhälle där människor existerar i samklang med naturen och de ekologiska kretsloppen.

Relation till andra mål och dokument

Agenda 21 lägger fast vision och övergripande mål och är ett dokument som ska ge vägledning till kommunens nämnder och förvaltningar. Här finns mål och åtgärder för ett hållbart samhälle med särskilt fokus på ekologisk hållbarhet.

Planen för kommunens miljöarbete beskriver kommunens eget arbete, hur arbetet ska bedrivas och organiseras. Planen ska vara ett underlag för det interna arbetet i förvaltningarna.

Hållbarhetsdokumentet "Ett hållbart Huddinge" fokuserar inte bara på miljöarbete utan tar ett helhetsgrepp kring ekonomiska, ekologiska och sociala dimensioner för hela kommunen med en tydlig koppling till mål och budgetarbetet. Agenda 21:s vision och övergripande miljömål är integrerade i hållbarhetsdokumentet.

Planen

Denna plan är en metodbeskrivning som ska användas för att uppnå de övergripande mål som finns i Agenda 21. Avsikten med planen är att kommunen på sikt ska kunna miljöcertifieras

Miljöarbetet omfattar alla kommunala verksamheter och deras ansvarsområden på kort och lång sikt. Det gäller allt från dagliga handlingar till strategiska beslut. Exempel: materialförbrukning, energiförbrukning, avfallshantering och transporter i verksamheterna, samhällsplaner där grönområden och trafikmängder kan påverkas, upphandling och inköp av produkter tillverkade på mer eller mindre miljövänliga sätt, den kunskap om miljöfrågor vi ger eleverna i våra skolor som de för med sig in i framtiden, det stöd vi kan ge företagare och medborgare i miljöfrågor samt miljöbevakningen av Huddinge kommun geografiskt.

Definitioner av centrala begrepp

Miljö

I denna plan definieras miljö som den yttre miljön, det vill säga naturen.

Miljöaspekter

Det är de aktiviteter, produkter eller tjänster som finns inom kommunen och som kan påverka miljön.

Miljöpåverkan

Varje gynnsam eller ogynnsam förändring i miljön som helt eller delvis orsakas av kommunens miljöaspekter.

Långsiktigt hållbart samhälle

Ett samhälle som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

Mål

Målet med planen är att kommunens övergripande miljömål (Agenda 21) uppnås genom arbete på kommunövergripande nivå, förvaltningsnivå och på avdelnings/enhetsnivå.

Målgrupp

Planen berör alla förvaltningsledningar, chefer samt medarbetare med särskilt ansvar för miljöarbetet (på enheterna eller avdelningarna).

Alla medarbetare ska vara delaktiga i miljöarbetet och veta hur de kan bidra.

Principer för miljöarbetet

Miljöarbetet integreras i kommunens kvalitetssystem/styrnings- och uppföljningssystem och följer principen för ”Planera → Utföra → Följa upp → Förbättra”.

Planera

Identifiera miljöaspekter och tillhörande miljöpåverkan

De miljöaspekter som finns i kommunens verksamheter och som på olika sätt påverkar miljön ska utredas och identifieras.

Kommunstyrelsens förvaltning ansvarar för att ta fram övergripande miljöutredningar för miljöaspekter som är kommungemensamma.

Miljöutredningar görs även på förvaltningsnivå samt på avdelnings-/ enhetsnivå.

I miljöutredningen ska hänsyn tas till nuläget och planerad utveckling.

Miljöaspekterna är utgångspunkten för miljöarbetet och informationen om dem ska regelbundet uppdateras för att det fortsatta arbetet ska bygga på riktiga uppgifter.

Exempel på vad en miljöutredning kan innehålla;

- orsakar verksamheten utsläpp till mark, luft eller vatten
- genererar verksamheten avfall
- förbrukar verksamheten energi
- förbrukar verksamheten material
- påverkar verksamheten den biologiska mångfalden
- påverkar verksamheten människor i förhållande till naturen (kunskap, närhet till natur)
- förbrukar verksamheten fossila bränslen

Samt:

- i vilka mängder det sker och på vilket sätt
- vilka nuvarande rutiner som finns

Identifiera lagar och andra krav

Kommunstyrelsens förvaltning identifierar lagar och andra krav som kan vara relevanta för respektive förvaltnings miljöaspekter.

Betydande miljöaspekter

I miljöarbetet ska de betydande miljöaspekterna prioriteras. Vilka som är de betydande miljöaspekterna värderas fram genom att nedanstående kriterier vägs samman:

- miljöaspektens allvarlighet (giftighet, i vilken grad påverkan är oåterkallelig)
- storlek (mängd, yta)
- trend (går utvecklingen i rätt eller fel riktning?)
- praktisk och teoretisk möjlighet för åtgärder
- uppfyllande av lagar eller andra miljökrav

Mål och åtaganden

Med utgångspunkt från miljöutredningar och värdering av miljöaspekterna tas miljömål och miljöåtaganden fram. Detta görs på kommunövergripande nivå för gemensamma miljöaspekter samt på förvaltningsnivå och avdelning/enhetsnivå.

Övergripande miljömål framgår av Mål och budget och Agenda 21. Miljömål på övriga nivåer samt åtaganden återfinns i verksamhetsplaner och arbetsplaner. För mål och åtaganden ska det framgå vem som är ansvarig, arbetssätt, vilka resurser som kommer att användas och vilken tidsplan som finns.

Om förvaltningen så beslutar kan separata miljöhandlingsplaner finnas.

Mått och nyckeltal

Till miljömål och miljöåtaganden ska mått och nyckeltal kopplas.

Utföra

Resurser, roller, ansvar och befogenheter

Varje förvaltning ska avsätta de resurser som behövs i tid och pengar för att driva och samordna miljöarbetet på förvaltningen. Varje förvaltning definierar roller, ansvar och befogenheter för den egna organisationen. Miljöarbetet sker på minst tre nivåer; kommunövergripande nivå, förvaltningsnivå och avdelnings/enhetsnivå.

En miljösamordningsgrupp med representanter från alla förvaltningar ska finnas centralt och ledas av chefen för utvecklingsavdelningen. Gruppen har i uppdrag att samordna insatser samt arbeta fram metoder för kommunens miljöarbete.

Roll övergripande nivå

På den kommunövergripande nivån finns en miljöstrategisk funktion som:

- följer och samordnar miljöarbetet i hela kommunen så att en övergripande struktur hålls
- tar fram mallar, guider och lathundar
- har expertkunskap i miljöfrågor
- förankrar miljöarbetet i kommunens ledningsgrupp

Kunskap om miljöfrågor

- Chefer och nyckelpersoner ska utbildas i principerna för miljöarbete.
- All personal ska ha en grundläggande kunskap om miljöfrågor, olika lösningar på dem samt viktiga miljömål. Miljöutbildningen ska innefatta både lokala och globala miljöfrågor.
- All personal ska känna till hur deras arbetsuppgifter kan påverka miljön och vad de ska göra för att förebygga, minska negativ eller bidra till en positiv miljöpåverkan.

Kommunikation

Relevant och uppdaterad information om miljöarbetet ska finnas tillgängligt på Insidan och kommunens webbplats.

Huddinge kommun ska vara en inspirerande förebild, där miljöarbetet och engagemanget för miljön ska signaleras.

Dokumentation

Miljöarbetet ska dokumenteras och synliggöras i verksamhetsplaner, arbetsplaner och verksamhetsberättelser.

Beredskap för miljöolyckor

Det ska finnas en beredskap för de miljöolyckor som kan uppstå i kommunen. Detta inkluderar till exempel rutiner för agerande och övningar. Det är Södertörns brandförsvärsförbund som har beredskapen för eventuella miljöolyckor och som kontakter kommunens miljökontor, i första hand miljöchefen.

Följa upp

Uppföljning ska ske på alla nivåer genom redovisning av miljöåtaganden, mått och nyckeltal i ordinarie styr- och uppföljningssystem.

Förbättra

Förvaltningarna ska årligen genomföra granskningar av miljöarbetet och dess styrning för att identifiera möjligheter till förbättringar genom ordinarie uppföljningsarbete. Avvikelser ska korrigeras genom ändrade rutiner i arbetet och förebyggande åtgärder ska vidareutvecklas.

Uppföljning och utvärdering

Kommunstyrelsens förvaltning ansvarar för uppföljning av miljöplanen och för att Hållbarhetsdokumentet aktualitetsprövas en gång per mandatperiod. Stödfunktioner, samordning och miljöexpertis utvärderas av kommunstyrelsens förvaltning genom en förvaltningsenkät.

**HUDDINGE
KOMMUN**

www.huddinge.se